

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 5Co/839/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1513221723
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 06. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Juraj Považan
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2015:1513221723.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu JUDr. Juraja Považana a členov JUDr. Janky Richterovej a JUDr. Milana Chalupku, v právnej veci navrhovateľa: Dopravný podnik Bratislava, a.s., Olejkárska 1, Bratislava, IČO: 00 492 736, zastúpeného JUDr. Vladimír Kán, advokát, Advokátska kancelária ECKER-KÁN & PARTNERS, s.r.o., Námestie Martina Benku 9-C1, Bratislava proti odporkyni: P. F., Z. XX.XX.XXXX, K. B. B., A. XX, toho času na neznámom mieste, zastúpená opatrovníčkou L. X., pracovníčkou Okresného Q. B. V., o zaplatenie 50,50 EUR s prísl., o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Bratislava V v Bratislave č. k. 15C/193/2014-27, zo dňa 14. augusta 2014 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**

Odporkyni náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a.**

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol návrh na začatie konania s poukazom na ustanovenie § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. Konštatoval, že prepravnú zmluvu v prejednávanej veci treba považovať za spotrebiteľskú zmluvu podľa § 52 OZ. Odo dňa, keď sa právo navrhovateľa mohlo vykonať po prvý krát (teda odo dňa nasledujúceho po tom, kedy odporca cestoval v dopravnom prostriedku navrhovateľa bez platného cestovného lístka, t.j. 12.04.2012), mohol navrhovateľ podať návrh na súd pre porušenie prepravného poriadku zo strany odporcu. Navrhovateľ doručil návrh súdu dňa 20.06.2013, teda ho nevykonal v lehote určenej v ust. § 108 OZ. Vzhľadom na spotrebiteľský charakter zmluvy o preprave a povinnosť súdu v zmysle § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch, prihliadať ex offo na premlčanie nároku navrhovateľa zo spotrebiteľskej zmluvy, súd návrh navrhovateľa zamietol. Úspešnej odporkyni náhradu trov konania nepriznal, nakoľko jej v konaní žiadne trovy nevznikli.

Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie navrhovateľ. Namietol, že súd aplikáciou ustanovenia § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa na právny vzťah pred dňom účinnosti zákona, ktorým bol do právneho poriadku zavedený, t. j. pred 01.05.2014 porušil zákaz retroaktivity a princípu právnej istoty.

Odvolací súd preskúmal a prejednal vec v zmysle § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia ústneho pojednávania (§ 214 ods. 2) a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné. Súd prvého stupňa náležite zistil skutkový stav veci (§ 120 O.s.p.), vec posúdil správne po právnej stránke a svoje rozhodnutie i náležite odôvodnil (§ 157 O.s.p.).

Odvolačný súd predovšetkým považuje za správne právne závery súdu prvého stupňa, že zmluva o preprave medzi účastníkmi konania má charakter spotrebiteľskej zmluvy, na ktorú sa vzťahuje právna úprava ustanovená § 52 a nasl. OZ o spotrebiteľských zmluvách. Z ustanovenia § 52 ods. 1 OZ vyplýva, že spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára spotrebiteľ s dodávateľom, teda aj zmluva o preprave osôb, ktorá sa uzatvára formou verejného návrhu navrhovateľa ako dodávateľa služby a jeho konkludentným prijatím zo strany spotrebiteľa. Je nesporné, že navrhovateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní zmluvy konala v rámci svojej podnikateľskej činnosti, a odporca pri uzatváraní zmluvy konal ako fyzická osoba - nepodnikateľ.

Podľa § 52 ods. 2 OZ, v znení novely č. 102/2014 Z.z., sa ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

Podľa § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa účinného od 01.05.2014, orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával je možné aplikovať aj na konania.

Napriek tomu, že samotné premlčanie má hmotnoprávny charakter, procesná povaha citovaného ustanovenia § 5b vyplýva z jeho samotného znenia, ktoré ustanovenie normuje predovšetkým a najmä procesnú činnosť orgánu rozhodujúceho o nároku zo spotrebiteľskej zmluvy. Na jeho základe sa súdu, ako orgánu rozhodujúcemu o nároku zo spotrebiteľskej zmluvy, ukladá povinnosť v súdnom konaní z úradnej povinnosti prihliadať na premlčanie v spotrebiteľských veciach. Ide o konkrétny procesný postup súdu v konaní, čo nasvedčuje procesnoprávnemu charakteru tohto ustanovenia. Aj v prípade absencie prechodného ustanovenia preto platí, že súd postupuje podľa právneho stavu účinného v čase rozhodovania súdu. Súd v prejednávanej veci tak bol povinný aplikovať účinné ustanovenie § 5b citovaného zákona, i keď sa súdne konanie začalo skôr, t.j. pre účinnosťou zákona.

Neobstojí ani námietka navrhovateľa, že súd mal vo veci nároku na zaplatenie úhrady za nepreukázanie sa cestovným lístkom aplikovať ust. § 101 OZ (všeobecnú trojročnú premlčaciu dobu), lebo úhrada nepatrí medzi práva z prepravy v zmysle § 760 OZ. Aj podľa názoru odvolacieho súdu, právne vzťahy účastníkov konania, a tým aj oba uplatnené nároky navrhovateľa ako dopravcu na zaplatenie cestovného a úhrady vo výške stonásobku základného cestovného bez príplatkov a zliav voči odporcovi (cestujúcemu), vyplývajú zo zmluvy o preprave (§ 760 OZ), a preto nie je dôvod na to, aby sa na každý z týchto nárokov aplikovala iná premlčacia doba. Právo na zaplatenie cestovného a úhrady má rovnaký právny základ - porušenie podmienok zmluvy o preprave, teda na ich uplatnenie vo vzťahu k premlčaniu sa tak vzťahuje ust. § 108 OZ. Právo na zaplatenie úhrady („pokuty“) nemôže vzniknúť samostatne a oddelene len na základe zákona č. 56/2012 Z.z. o cestnej doprave (aj keď môže byť samostatne a oddelene uplatnený na súde), ale len spolu s nárokom na zaplatenie cestovného. Oba nároky vznikli zo zmluvy o preprave osôb v MHD, resp. z jej porušenia, a to súčasne. U oboch nárokov preto začína rovnako plynúť aj premlčacia doba stanovená v § 108 OZ. Správny je preto záver súdu prvého stupňa o premlčaní navrhovateľovho nároku, keďže jednoročná premlčacia lehota uplynula 12.04.2012, a návrh na začatie konania bol súdu doručený až dňa 20.06.2013, t.j. po uplynutí zákonnej ročnej premlčacej doby.

Z týchto dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdil (§ 219 ods. 1 O.s.p.).

Úspešnej odporkyňi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, pretože ich náhradu neuplatnila.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.